

“Erkenning en waardering,
dit is gratis en zó belangrijk”

zegt rector Herman Van Goethem

E “Recognition and appreciation – free
of charge and so important”

says rector Herman Van Goethem

Read the full translation of this report at
▶ pintra.uantwerpen.be/team-herman

“We gaan voor vernieuwende continuïteit”

‘Team Herman’ is weg uit de startblokken. Samen met de vier vicerectoren wil Herman Van Goethem de universiteit nog meer dan vroeger positioneren als trekker in de ruime Antwerpse regio.

Naast de rector maken er in de periode 2016–2020 vier vicerectoren deel uit van de beleidsploeg van de Universiteit Antwerpen. Ann De Schepper (TEW) neemt onderwijs voor haar rekening, de bevoegdheid onderzoek is in handen van Ronny Blust (WET) en Filip Lardon (GGW) neemt dienstverlening onder zijn hoede. Nieuw is de functie van vicerector Innovatie & Valorisatie, een taak voor Silvia Lenaerts (WET).

“Het team beschikt over heel verschillende expertises en over veel potentie”, vertelt Van Goethem. “Met twee mannen en twee vrouwen zitten we goed op het vlak van gender. Met Ann De Schepper, die vicerector Onderwijs blijft en Ronny Blust, die voorzitter van de Raad van Bestuur was, hebben we twee mensen met bestuurservaring uit de voorbije beleidsperiode. Vernieuwende continuïteit, onder die noemer gaan we er de volgende vier jaar voor.”

Informeel overleg

Het beleidsplan van de nieuwe beleidsploeg is in opmaak, maar de contouren zijn al duidelijk. “Nog meer dan vroeger willen we de Universiteit Antwerpen als trekker positioneren in de ruime regio Antwerpen, toch goed voor ongeveer anderhalf miljoen inwoners. Vanuit die markante profilering zullen we de universiteit ook internationaal nog steviger op de kaart zetten. Antwerpen als labo van de moderne grootstedelijkheid.”

De rector beklemtoont dat een en ander alleen maar kan vanuit hecht teamwork. “In concreto doen we er alles aan om met de ploeg eenmaal per week samen te komen. En dat zijn niet alleen de rector en de vicerectoren, maar ook de beheerders. Fysiek zal dat allicht niet elke week lukken, maar dan zijn er de moderne communicatiemiddelen. Mijn beleidsteam zal informeel maar gestructureerd overleggen, zodat ik ook een gedragen beleid voeren kan.”

Druk van de ketel

Met een onuitgesproken *leading by example* wil Van Goethem in de bedrijfscultuur van onze universiteit meer vertrouwen injecteren. “Erkenning en waardering, dat is gratis en zó belangrijk”, zegt hij. “Maar de druk moet ook van de ketel.”

Meer personeel, meer erkenning, minder stress. “Er is ruimte gecreëerd om vanaf 2017 in elke faculteit enkele voltijdse equivalenten aan te werven volgens eigen noden en inzichten, voor de ondersteuning van onderwijs en onderzoek. Doctorassistenten die projecten uitschrijven bijvoorbeeld, of praktijkassistenten die lesopdrachten overnemen. Maar het kunnen ook laboranten zijn, die doctorandi bij hun proeven ondersteunen. Die marge krijgen we vooral door de gestegen studentenaantallen, die meer en meer in de financiering doorwegen.”

Ann De Schepper, Onderwijs

Tot voor kort voorzitter van de Onderwijsraad, voortaan vicerector Onderwijs. Als lid van de nieuwe universitaire beleidsploeg schakelt Ann De Schepper nog een versnelling hoger om de kwaliteit van de opleidingen op UAntwerpen te borgen.

Afgelegd traject op UAntwerpen:

In 1998 stapte ik binnen op UAntwerpen als docent. En achttien jaar later geef ik nog altijd erg graag les. Mijn onderzoek zal noodgedwongen wat naar de achtergrond verhuizen, maar ook als vicerector zal ik nog een klein deeltje van mijn onderwijsopdracht houden – namelijk het basisvak Wiskunde in de bachelor TEW. Twee jaar geleden kreeg ik – totaal onverwacht – de kans om voorzitter van de Onderwijsraad te worden. Er volgde een boeiende periode. Zo mocht ik de instellingsreview voorbereiden, ons eigen systeem voor opleidingsbeoordeling uitwerken, de Antwerp School of Education mee opstarten, ... Daarnaast heb ik me ingewerkt op onderwijsdossiers op Vlaams niveau, en buig ik me in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) samen met vertegenwoordigers uit de andere Vlaamse universiteiten over de onderwijsthema's. In de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) zetel ik in de Raad Hoger Onderwijs, van waaruit we onafhankelijk strategisch advies geven aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Mijn taak als vicerector:

Ik heb het voordeel dat ik voor het onderwijsbeleid en de kwaliteitszorg kan voortbouwen op mijn ervaring als voorzitter van de Onderwijsraad. Dankzij de instellingsreview

kreeg ik een mooi beeld op onze werking – een helikopterzicht, zeg maar. Nu die review positief werd afgerond, wil ik voortgaan op dat elan én het versterken. Ik wil ook ons eigen systeem voor opleidingsbeoordeling verder uitrollen. En natuurlijk behoud ik mijn taken in de VLOR en VLIR, waardoor ik in contact blijf met het brede onderwijsveld – zowel met de andere universiteiten, als met de hogescholen en secundaire scholen die ook deel uitmaken van de VLOR. Belangrijk, want samenwerken en overleggen vind ik essentieel – met externe partners, maar ook intern: met alle faculteiten, departementen en diensten, en met mijn collega-vicerectoren die me met hun expertise kunnen versterken.

De verwachte uitdagingen:

Er komt heel wat op m'n bord te liggen, zoals de uitwerking van de educatieve master, die in 2019 start. Maar dat mag: onderwijs is een mooie materie en ik vertrek vanuit een mooi startpunt. Dat kan alleen maar tot mooie

resultaten leiden. Iets waar ik dan ook graag mijn schouders onder zet.

Tipje van de sluier ...

In ons positieve onderwijsverhaal wil ik nog wat extra accenten leggen. Een voorbeeld daarvan is een nog sterkere focus op 'instroom, doorstroom en uitstroom'. Op het vlak van instroom gaat het dan om het aantrekken van een mooie mix van studenten. Sterke profielen kunnen we heel wat bieden, denk maar aan onze Honoursprogramma's, en anderen kunnen indien nodig rekenen op onze uitgebreide begeleiding. De doorstroom zou ik graag verbeteren. We zullen daarom nieuwe maatregelen onderzoeken om de studievoortgang te bevorderen en te voorkomen dat studenten hun bacheloropleiding trager of zelfs niet afronden. En voor uitstroom wil ik onze alumni nog bewuster maken van de competenties die ze in hun opleiding bij ons verwerven, zodat ze een mooie professionele carrière tegemoet gaan.

Ronny Blust, Onderzoek

Onderzoeken zit Ronny Blust in het bloed. Niet alleen buigt hij zich al jaren over zijn onderzoeksdomein biologie – in het bijzonder ecotoxicologie – ook geschiedenis, natuurkunde, kunst... boeien hem mateloos. Een breed geïnteresseerde vicerector Onderzoek, dus.

Afgelegd traject op UAntwerpen:

Ik startte in 1981 met een doctoraatsbeurs op UAntwerpen, werd FWO-aspirant, dan volgde een post-doctoraat, en werd ik benoemd tot onderzoeksleider bij het FWO. Onderzoeken laat me nog steeds niet los: als bioloog buig ik me over de vraag hoe organismen zich aanpassen aan hun omgeving en welke invloed natuurlijke en antropogene stressfactoren, zoals milieuverontreiniging, daarop hebben. Daarnaast ben ik ook geboeid door de universiteit als bakermat van onderwijs en kennis. Het ontstaan, de ontwikkeling en groei van onze universiteit is een bijzonder en spannend verhaal. De voorbije vier jaar was ik ondermeer voorzitter van onze Raad van Bestuur en dus ken ik de universiteit en haar structuren ondertussen wel een beetje.

Mijn taak als vicerector:

Het is aan mij om een beleid te ontwikkelen dat onderzoek stimuleert en ondersteunt met de nodige middelen. Ik zal voortbouwen op het vorige beleid, maar ook eigen accenten leggen. Zo wil ik hefboomen aanreiken aan onze vorsers om van 'goed' naar 'zeer goed' en van 'zeer goed' naar 'uitstekend' te kunnen gaan. Tegelijk moeten we onze vorsers van topniveau verder ondersteunen. Zij zijn attractiepolen en hebben een signaalfunctie. Ik zal dus inzetten op extra groeikansen, zodat

ál ons talent nog verder kan bloeien. Uiteraard zijn financiële middelen daarvoor belangrijk: onderzoek op hoog niveau kost geld, maar die investering heeft wel een erg hoge *return on investment* voor de maatschappij. Als vicerector Onderzoek moet ik er dan ook voor zorgen dat ondersteuning van wetenschappelijk onderzoek hoog op de agenda staat van de beleidsmakers in Brussel, en dat we als universiteit sterk vertegenwoordigd zijn in de nodige beleids- en bestuursorganen.

De verwachte uitdagingen:

Twee uitdagingen springen er bovenuit. Enerzijds de groeikansen voor onze vorsers bevorderen. Anderzijds onze participatie en succes in fondsvererving stimuleren. Het onderzoek binnen Vlaanderen is van hoge kwaliteit en ook essentieel voor de verdere ontwikkeling van onze kenniseconomie. De portfolio van activiteiten die worden ontwikkeld is sterk gegroeid, maar de geldkoffer van Vlaanderen bleef even groot. Dat is

geen houdbare situatie. De competitiedruk is daardoor bijzonder groot en minstens de helft van de topprojecten raakt niet meer gefinancierd. Iets wat ik samen met mijn collega's uit andere universiteiten moet zien te keren. Ook ons toegepast onderzoek en de mogelijke valorisatie ervan wil ik samen met mijn collega vicerector Valorisatie en Ontwikkeling bijzondere aandacht geven.

Tipje van de sluier ...

Ik wil meer ondersteuning bieden bij het indienen van projecten. Een projectaanvraag kost veel inspanningen, maar de slaagkansen zijn jammer genoeg laag door de hevige competitie. Daarom wil ik gaan voor extra begeleiding, om de kwaliteit van de aanvragen – zo mogelijk – nog de hoogte in te duwen, en zo onze participatie en slaagkansen te verbeteren. We moeten onze onderzoekers ook terug de tijd geven om te onderzoeken – alles zoveel mogelijk vereenvoudigen en meer kwaliteitstijd creëren.

Filip Lardon, Dienstver- lening

Als diensthoofd van het Centrum voor Oncologisch Onderzoek deelde Filip Lardon de voorbije jaren geregeld op een heldere manier kennis met de samenleving. Een *good practice*, die hij ook als vicerector Dienstverlening maar wat graag uitdraagt.

Afgelegd traject op UAntwerpen:

In 1989 studeerde ik aan UAntwerpen eerst af als bioloog-fysioloog. Mijn eindwerk rond perinatale radioactieve besmetting wekte mijn interesse voor ziekte en gezondheid, waardoor ik de overstap naar de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen maakte. Ik doctorerde in 1995 in de medische wetenschappen, en kwam twee jaar later aan het hoofd van het onderzoekslaboratorium Oncologie. Dat hervormde ik naar het huidige Centrum voor Oncologisch Onderzoek, waar we intussen – met onder andere meer dan 20 doctoraatsstudenten – dagelijks zoeken naar betere manieren om kanker te genezen. En hoewel de toekomst hier verzekerd is dankzij enkele geweldige collega-onderzoekers, kan ik deze omgeving niet zomaar achterlaten. Ik zal dus ook als vicerector in ons onderzoekscentrum actief blijven – al schroef ik mijn activiteiten wel terug.

Mijn taak als vicerector:

Niet alleen mijn kankeronderzoek fascineert me. Ik ben ook geïnteresseerd in beleidsvoering en dienstverlening. Eerder ontving ik de prijzen Dienstverlening en Wetenschapscommunicatie, voor mijn preventieproject rond roken bij jongeren en voor mijn boeken – waaronder *Naar een wereld zonder kanker?* – waarin ik onze kennis rond

kanker op een toegankelijke manier uitdraag. En laat dát nu net zijn waarvan ik ook als vicerector werk wil maken: helder communiceren over en maatschappijgericht inzetten van de geweldige kennis die op onze universiteit geoogst wordt. Onze universiteit zette zich de voorbije jaren al meer op de kaart, en dat mag nu nog sterker gebeuren. Naast communicatie is ook 'diversiteit' een pijler van ons beleid: onze universiteit moet zo goed mogelijk onze samenleving weerspiegelen. En ook op het domein 'internationalisering' willen we verder inzetten.

De verwachte uitdagingen:

Ik zie op alle vlakken uitdagingen, maar die ga ik graag aan. Het wordt bijvoorbeeld een kwestie van collega's te engageren om naar buiten te treden met hun verhaal. En om ze *top of mind* te maken bij de pers, zodat de media ons verhaal correct oppikken en uitdragen. Qua diversiteit moeten we er dan weer over waken dat de balans behouden blijft, dat we

niet in de ene of andere richting doorslaan. En dat we voldoende inzetten op instroom, maar ook op door- en uitstroom, voor ál onze studenten. Gelukkig kan ik voor al die uitdagingen steunen op fantastische collega's aan onze universiteit en op mijn collega-vice-rectoren en de rector: we komen regelmatig samen en werken echt als één team.

Tipje van de sluier ...

'UAntwerpen op de (wereld)kaart plaatsen' is een uitdagend motto, en dat kan op zoveel vlakken. Eén aspect waarover ik me meteen boog, was de versterking van het Universiteitsfonds. En dan moet je niet alleen aan geld, maar ook aan – mijn stokpaardje – communicatie denken. Mensen die een schenking doen, worden voortaan beter geïnformeerd over wat er met hun steun gebeurt. Laten we tonen dat de universiteit al lang geen ivoren toren meer is, maar een intrigerend kenniscentrum ten dienste van de maatschappij.

Silvia Lenaerts, Valorisatie & Ontwikkeling

Silvia Lenaerts, verbonden aan het Departement Bio-Ingenieurswetenschappen, is een van de vicerectoren in de nieuwe beleidsploeg van UAntwerpen. Haar codewoorden voor de komende vier jaar zijn: samenwerking, impact en multidisciplinariteit.

Afgelegd traject op UAntwerpen:

Na een loopbaan in de industriële sector ben ik intussen al een goede tien jaar verbonden aan UAntwerpen. Ik startte als onderzoeksmanager, met als opdracht 'meer onderzoeksprojecten binnenhalen voor het Departement Natuurkunde'. Toen kwam de vraag vanuit het Departement Bio-Ingenieurswetenschappen om daar het volledige curriculum te hervormen en de onderzoekspijler uit te bouwen. Ik startte er letterlijk met een lege verdieping – zonder mensen en zonder materiaal. We gingen er hard tegenaan en werkten actief samen met partners uit de bedrijfswereid om aan onderzoek te doen. Met succes: vandaag is bio-ingenieurswetenschappen de grootste bacheloropleiding in de wetenschap en zijn er twee sterke onderzoeksgroepen met elk een twintigtal onderzoekers. En ja, daar zijn we met z'n allen trots op. Het is leuk om zoiets samen op te bouwen.

Mijn taak als vicerector:

Ik zal de derde en vierde geldstroom versterken en ondersteunen. En dus de samenwerking met bedrijven en overheden verbeteren om meer economische en sociale impact van het onderzoek te genereren. Mijn focus ligt op samenwerken en bruggen bouwen. Met tal van partners – van grote tot kleinere spelers. Om zo meer inkomsten te verkrijgen, maar

ook om onderzoekers en studenten een zo ruim mogelijk – en dus erg verrijkend – kader te bieden. Het is aan mij om de noden van de bedrijfswereid en de overheden te vertalen naar bijkomende financiële geldstromen voor onze onderzoekers. Ik wil zoveel mogelijk opportuniteiten oppikken en ze omzetten naar reële onderzoeksprojecten. Daarvoor heeft onze universiteit zeker de troeven in handen: wij kunnen inzetten op multidisciplinaire onderzoeksteams die groeien vanuit sterke onderzoeksgroepen. Zo kunnen we een antwoord bieden op uiteenlopende maatschappelijke uitdagingen die op onderzoek gebaseerde antwoorden vereisen.

De verwachte uitdagingen:

Eigenlijk zie ik dezelfde uitdagingen als destijds bij de uitbouw van het Departement Bio-ingenieurswetenschappen. En daar hou ik van. Samen met ondernemende onderzoekers ervoor durven gaan. De maatschappelijke of economische toets aangaan! Zo geef je

de universiteit meer impact. Uiteraard is er nood aan visie en strategie, maar er moeten ook dingen van onderuit kunnen groeien. Belangrijk dat je daarvoor de juiste partners mee aan boord trekt. Dat betekent ook dat we als universiteit meer naar buiten moeten komen. Om ons te promoten en te tonen wat we van kennis en materiaal in huis hebben, en om daarna snel en direct terug te koppelen naar de onderzoekers.

Tipje van de sluier ...

Een van de zaken die ik wil doen, is samenwerkingen uitbouwen in drie grote domeinen: duurzame chemie, smart city en logistiek. En daarin gaan voor een multidisciplinaire aanpak: de krachten van alfa-, bèta- en gammawetenschappen bundelen. Uiteraard ook in de bio- en nanotechnologie, waar we al sterk aanwezig zijn, kunnen we meer ondersteuning bieden. Door onze economische en maatschappelijke rol te vergroten, kunnen we de universiteit ook intern versterken en verrijken.